

Man kunde jo blot have optaget en Bestemmelse, hvori det hed: Den Minister, som i Landstinget stiller Endringsforslag til Finantsloven eller ikke modsetter sig, at saadanne fremkomme der, straffes med f. Ex. to Mars Statsfængsel eller hvilken Straf man nu vilde finde passende. Der er ogsaa et andet Spørgsmaal, som har spillet en stor Rolle, nemlig Spørgsmaalet om, hvor vidt de livsvarige, kongevalgte Medlemmer af Landstinget skulle udtræde af Landstinget i Tilfælde af Landstingets Opløsning. Det kunde dog maasse ogsaa have været praktisk, om man havde medoptaget en Bestemmelse herom, og det havde jo været saa overmaade nemt at sige: Den Minister, der i Tilfælde af Landstingets Opløsning ikke følger for Udnevnelsen af nye kongevalgte Medlemmer, anses med den og den Straf, Statsfængsel, eller hvad man nu vilde idømme ham. Naar man først er kommen ind paa denne Vej, saa er det jo overmaade simpelt under denne Form at bringe ind i en Ministeransvarlighedslov, hvilket som helst Tillæg til, Forandring i og Fortolkning af Grundloven, som man vil have slaaet fast; men det er det, som jeg tror, at man paa det Bestemteste maa modsætte sig, og det er det, som gjør, at saa længe, som dette Lovforslag indeholder Bestemmelser af denne Natur, anser jeg det for aabenbart, at der ikke vil være den mindste Udsigt til, at det kan blive til Lov. Det er selvfølgelig langt fra mig at ville paastaa, at der aldrig kan være Tale om, at man i en Lov kan komme ind paa en Fortolkning af Grundloven. Det er Noget, som jeg altid har erkjendt, at, naar den lovgivende Magt skal ordne et vist Forhold, kan det ved de Bestemmelser, som den træffer med Hensyn dertil, være nødvendigt for den at handle under en vis Forudsætning, en vis Forudsætning af Grundloven, men det er dog vistnok klart, at det at give Love til Fortolkning af Grundloven er en Vej, hvorved man ligefrem udfletter Grundlovens § 95. Jeg ser nu iøvrigt heller ikke, selv fra det Standpunkt, hvorpaa den ærede Forslagsstiller og hans Venner staa, rettere, end at det er en for dem selv lidet ønskelig og meget farlig Vej, at komme ind paa; thi naar man først bestemmer, at der ad Lovgivningsveien saaledes kan gives en Fortolkning, af og Tillæg til Grundloven — thi man maa jo f. Ex. betragte Bestemmelsen i § 14 som et ligefremt Tillæg til Grundloven — maa man jo erkjende, at i saa Fald kan Fortolkningen gaa i begge Retninger. Denne Opfattelse vil let blive et tværgædet Sværd. Erkjender man først, at der kan ved Lov gives en Fortolkning af Grundloven, saaledes som de Herrer have givet ved § 15, maa det ogsaa erkjendes, at der ved Lov kan gives den modsatte Fortolkning af Grundloven, at denne Lov kan heves ved en anden Lov, der gaar i modsat Retning, og det vilde være Noget, som

de Herrer selv vistnok vilde finde overmaade lidet ønskelig. Men, som sagt, jeg maa hævde, at alt dette, som er Hovedindholdet i Loven, og uden hvilket den vistnok ikke vilde være fremkommen, fordi det er det Gæste, som er tilsigtet ved denne Lov, er Noget, som ligger ganske udenfor en Ministeransvarlighedslov. En Ministeransvarlighedslov kan ganske vist sige, at, naar en Minister overtræder den og den Bestemmelse i Grundloven, skal han straffes saaledes og saaledes, men en Ministeransvarlighedslov er ikke til for at sige, at den og den Bestemmelse i Grundloven kan fortolkes paa den og den Maade, og naar Ministeren handler imod denne Fortolkning af Grundloven, skal han straffes saaledes og saaledes. Det er ikke det, som er Gjenstand for en Ministeransvarlighedslov, og at saaledes disse Bestemmelser ligge fuldstændig udenfor det, som burde være Rammen for en Ministeransvarlighedslov, er klart baade med Hensyn til § 14 og med Hensyn til § 15. Men det Samme gælder ogsaa om Bestemmelsen i § 21. Den ser jo ganske vist ved første Diekast langt mere uskyldig ud og synes ogsaa at være i god Sammenhæng med det, som er Gjenstand for dette Lovforslag. Det er jo saa naturligt, at man kommer til at tale om, hvorledes en Minister, der bærer Ansvar for Afholdelsen af en vis Afgift, er stillet, naar den ikke er hjemlet, men naar man ser, at der er Tale om en Erstatningspligt, som skal indtræde, uden at der har fundet nogen som helst Lovovertrædelse Sted, hverken forsætlig eller ved Forsømmelse fra den vedkommende Ministers Side, naar man ser, at der her er Tale om at paalægge ham et Ansvar, som skal kunne indtræde, uagtet den vedkommende Minister ikke blot ikke har gjort sig skyldig i nogen Lovovertrædelse, men endog uagtet det, han har foretaget, netop hørte til hans normale Forretninger, ja maasse hørte til det, som var hans bestemte Pligt, og som kunde være ham paalagt under Straffansvar, som kunde være en Pligt, der ligefrem fulgte af bindende Love og kunde gjøres gjældende imod ham ved Domstolene — naar man ser dette, siger jeg, vil det vistnok erkjendes, at der i Virkeligheden ikke i denne § 21 er Tale om at ordne Ministrenes Skadeserstatningsforpligtelse, men at Talen her er om at gjøre Forsøg paa at indføre ved denne Lov et parlamentarisk System derved, at den paagjældende Minister med Hensyn til hele sin Velfærd bliver fuldstændig afhængig af det Bifald, som han kan vinde i ethvert af Thingene, og navnlig da i Folkethinget, som er det Thing, der anklager. Jeg maa nu imidlertid paastaa, at selv under Forudsætning af et parlamentarisk System vil en Bestemmelse som den, der er optiliet i det første Stykke af § 21, være i højeste Grad abnorm og exorbitant. Jeg paastaar, at selv under Forudsætning af det parlamentariske System vil man